

Oslo kommune

Elev- og lærlingombudet

Oslo politidistrikt
Postboks 8101 Dep.
0032 Oslo

Dato: 02.11.11

Deres ref:

Vår ref:
2011/10-1

Saksbehandler:
SI

Arkivkode:
43

Hjemmel for ransaking av elever

Elev- og lærlingombudet er gjort oppmerksom på at polititjenestemenn i dag ransaket elevene ved Skøyenåsen ungdomsskole. Så vidt ombudet kjenner til, ble elevenes skolesekker og person ransaket av narkotikahunder.

Ombudet er også kjent med at lignende ransakinger har skjedd på andre skoler i Oslo, deriblant Persbråten videregående skole.

Ombudet kan ikke se at en slik ransaking har hjemmel i lovverket. Som Dere kjenner til, krever ransaking særskilt lovhjemmel eller skjellig grunn til mistanke. Videre kreves det domstolsbeslutning, med mindre betingelsene i Straffeprosesslovens § 193 er innfridd. Et klasserom er i denne sammenhengen, etter ombudets oppfatning, ikke å anse som et rom som er "tilgjengelig for alle", slik § 193 krever.

Ombudet kan heller ikke umiddelbart forstå hvorfor politiet under disse omstendighetene skulle finne det nødvendig å gjennomføre ransakingene foran læreren eller de andre elevene i klassen. Elementære personvern hensyn, deriblant betingelsene i Straffeprosesslovens § 201, 1. ledd, 1. punktum, tilsier at en ransaking skal foretas i omgivelser som hensyntar personvernet. Ombudet er kjent med at det i ett tilfelle ble opplyst om at elever kunne bli ransaket utenfor klasserommet, dersom de ønsket det. I et annet tilfelle ble ikke elevene opplyst om dette. Uansett er dette et utilstrekkelig virkemiddel for å ivareta personvernet, da det naturligvis blir stilt spørsmål ved hvorfor enkelte elever velger å gå ut av klasserommet.

Ombudet har også blitt gjort oppmerksom på at elevene sitter igjen med det inntrykk at informasjon om eventuelle beslag blir overlevert skolen. Det faktum at lærer var tilstede er også egnet til å skape forvirring om dette. Jeg formoder at politiet, som forvalter av personopplysninger, ikke bryter taushetsplikten uten å vise til særskilt hjemmel, og at det opplyses om disse eventuelle hjemlene for personopplysningene innhentes gjennom ransakingen.

Jeg ber derfor om en redegjørelse for hvilken hjemmel Dere har til å gjennomføre slike ransaker, og hvilke prosedyrer tjenestemennene opererer etter i slike tilfeller. Jeg ber også om at politiledelse, i den grad det er nødvendig, klargjør prosedyren for å hensynta personvernet, f.eks. ved at ransaking normalt skjer i enerom, uten lærer tilstede. Videre ønsker jeg en oppklaring av hvordan politiet håndterer personopplysningene de innhenter gjennom disse narkotikaaksjonene.

Med vennlig hilsen

Sigve Indregard
elev- og lærlingombud

